

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“ 01 ” “ 09 ” 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФ.09 ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

Освітньої програми: Фізична терапія, ерготерапія

Спеціалізація:

Київ - 2020

Розробники:

Буряк О.Ю., викладач, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Викладачі:

Буряк О.Ю., викладач, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології

Протокол від 24.09.2018 р. № 2

Завідувач кафедри (В.М.Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227 Фізична реабілітація, ерготерапія 21.09.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (М.Ф. Хорошуха)
(підпис)

Робочу програму перевірено
_____.2018 р.

Заступник директора/декана (О.С. Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 2019/2020 н.р. (Савченко В.М.). «10» 09.2019 р., протокол № 2
(підпис) (ПІБ)

На 2020/2021 н.р. (Савченко В.М.). «31» 8 2020 р., протокол № 1
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____. «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____. «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____. «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	7	
Кількість модулів	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації.

Завдання дисципліни:

1. Сформувати цілісне уявлення про фізичну реабілітацію.
2. Вивчити механізми лікувальної дії фізичних вправ.
3. Надати знання про засоби фізичної реабілітації.
4. Надати знання про комплексне та раціональне використання засобів, форм і методів лікувальної фізичної культури.
5. Навчити проводити лікарсько-педагогічні спостереження (ЛПС) за хворими, що займаються фізичними вправами.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
- СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).
- СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.
- СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

3. Результати навчання за дисципліною

- ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
- ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

- ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
- ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; трактувати отриману інформацію.
- ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПР 08. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПР 09. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.
- ПР 10. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
- ПР 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПР 12. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- ПР 13. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- ПР 14. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- ПР 15. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- ПР 16. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- ПР 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні положення фізичної реабілітації							
Тема 1. Основи фізичної реабілітації хворих та інвалідів	6	2		2			2
Тема 2. ЛФК в комплексній фізичній реабілітації	4			2			2
Тема 3. Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ	4			2			2
Тема 4. Основні засоби ЛФК	10	2		6			2
Тема 5. Сфера діяльності фахівця з фізичної реабілітації в Україні та в зарубіжних країнах	8	2		4			2
Тема 6. Характеристика діяльності міжнародних організацій з фізичної реабілітації (фізичної терапії)	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	36	6		18			12
Змістовий модуль 2. Основи методики занять лікувальної фізичної культури							
Тема 7. Організація занять лікувальної фізичної культури	5			4			1
Тема 8. Характеристика кабінету (зали) ЛФК	3			2			1
Тема 9. Методика дозування фізичних вправ в ЛФК	5	2		2			1
Тема 10. Форми ЛФК	5			4			1
Модульний контроль	2						
Разом	18	2		12			4
Змістовий модуль 3. Методи лікарсько-педагогічної оцінки впливу занять ЛФК на організм хворих							
Тема 11. Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК	6	2		2			2
Тема 12. Форми ЛПС	6			4			2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модульний контроль	2						
Разом	12	2		6			4
Змістовий модуль 4. Різні засоби фізичної терапії							
Тема 13. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування	4	2					2
Тема 14. Іпотерапія	4			2			2
Тема 15. Дельфінотерапія	4			2			2
Тема 16. Рефлексотерапія	4			4			
Модульний контроль	2						
Разом	16	2		8			6
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	12		44			26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення фізичної реабілітації

Лекція 1. Основи фізичної реабілітації хворих та інвалідів

Основні питання / ключові слова: Поняття, мета та завдання реабілітації.

Види реабілітації. Принципи медичної та фізичної реабілітації. Історія розвитку фізичної реабілітації. Засоби фізичної реабілітації. Медична реабілітація, фізична реабілітація, соціальна реабілітація, професійна реабілітація.

Лекція 2. Основні засоби ЛФК

Основні питання / ключові слова: Класифікація гімнастичних вправ. Спортивно-прикладні вправи. Рухливі ігри. Фізичні вправи; природні чинники (сонце, повітря, вода); рухові режими. Дихальні вправи, загальнорозвиваючі вправи, спеціальні вправи.

Лекція 3. Сфера діяльності фахівця з фізичної реабілітації в Україні та в зарубіжних країнах

Основні питання / ключові слова: Професійна діяльність, освітня кваліфікація, права та обов'язки. Клінічна діяльність, позаклінічна діяльність, адміністративна діяльність, консультування, рухові дисфункції. Професійні функції.

Практичне заняття 1. Характеристика періодів та етапів реабілітації при різних нозологіях (2 год.).

Основні питання:

1. Характеристика першого періоду призначення ЛФК.
2. Характеристика другого періоду призначення ЛФК.
3. Характеристика I етапу фізичної реабілітації.
4. Характеристика II етапу фізичної реабілітації.
5. Характеристика III етапу фізичної реабілітації.

Ключові слова: період, етап, фізична реабілітація.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 2. Рухові режими у стаціонарі, поліклініці та санаторії їх характеристика (2 год.).

Основні питання:

1. Суворо постільний руховий режим.
2. Постільний руховий режим.
3. Палатний руховий режим.
4. Вільний руховий режим.
5. Щадний руховий режим.
6. Щадно-тренувальний руховий режим.
7. Тренувальний руховий режим.

Ключові слова: руховий режим, стаціонар, поліклініка, санаторій, диспансер.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 3. Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ (2 год.).

Основні питання:

1. Нейро-рефлекторно-гуморальний механізм впливу фізичних вправ на організм людини.
2. Основні механізми лікувальної дії фізичних вправ: тонізуючий механізм; трофічний механізм; механізм компенсації функції; механізм нормалізації функції

Ключові слова: фізичні вправи, механізм впливу.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 4-6. Характеристика засобів ЛФК (6 год.).

Основні питання:

1. Основні засоби лікувальної фізичної культури:

Ключові слова: фізичні вправи; природні чинники (сонце, повітря, вода); рухові режими; лікувальний масаж.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.

- ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 7-8. Характеристика фахових компетентностей фізичних терапевтів (4 год.).

Основні питання:

1. Дослідницько-аналітична компетентність.
2. Прогностична компетентність.
3. Технологічно-реабілітаційна компетентність.
4. Організаційна компетентність.

Ключові слова: фізичні терапевти, фахові компетентності.

Рекомендована література:

1. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю.М. Рашкевич. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.

Практичне заняття 9. Основні положення діяльності Всесвітньої конфедерації фізичної терапії (WCPT) (2 год.).

Основні питання:

1. Історія становлення Всесвітньої конфедерації фізичної терапії (WCPT).
2. Діяльність Всесвітньої конфедерації фізичної терапії у наш час.

Ключові слова: всесвітня конфедерація фізичної терапії (WCPT). Історія, діяльність.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Змістовий модуль 2. Основи методики занять лікувальної фізичної культури

Лекція 4. Методика дозування фізичних вправ в ЛФК

Основні питання / ключові слова: Критерії дозування фізичних вправ у ЛФК. Методичні прийоми дозування фізичних вправ у ЛФК. Вихідні положення, обсяг м'язових груп, чергування м'язових навантажень, ступінь складності вправи, кількість повторень, амплітуда руху, темп виконання.

Практичне заняття 10. Характеристика медичних та реабілітаційних установ в Україні. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування (2 год.).

Основні питання:

1. Характеристика медичних установ.
2. Характеристика реабілітаційних центрів.
3. Характеристика різних видів санаторіїв.
4. Особливості методики ЛФК в санаторії.

Ключові слова: курорт, санаторій, реабілітаційний центр, направленість санаторіїв, особливості методики ЛФК в санаторії.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 11. Реабілітаційний діагноз: принципи складання (2 год.).

Основні питання:

1. Принципи складання реабілітаційного діагнозу.
2. Методика складання реабілітаційного діагнозу

Ключові слова: принципи, методика, реабілітаційний діагноз.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 12. Характеристика кабінету (зали) ЛФК (2 год.).

Основні питання:

1. Обладнання кабінету та зали ЛФК.
2. Облік ефективності, документація.

Ключові слова: інвентар, обладнання, облік, документація.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 13. Загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК.

Основні частини заняття ЛГ і їх характеристика (2 год.).

Основні питання:

1. Складові частини уроку або заняття ЛГ та їх характеристика.
2. Схема складання конспекту уроку ЛГ та схема складання комплексів фізичних вправ.
3. Фізіологічна крива навантаження.
4. Способи дозування фізичного навантаження.

Ключові слова: вступна, основна, заключна, фізіологічна крива навантаження, дозування.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 14-15. Форми ЛФК. Способи проведення занять ЛФК та методичні принципи проведення занять ЛФК (4 год.).

Основні питання:

1. Ранкова гігієнічна гімнастика.

2. Лікувальна гімнастика - основна форма ЛФК.
3. Самостійні заняття.
4. Лікувальна ходьба.
5. Гідрокінезитерапія.
6. Методи проведення занять ЛФК.
7. Загальні вимоги до методики застосування фізичних вправ.
8. Складання реабілітаційних програм.

Ключові слова: лікувальна гімнастика, лікувальна ходьба, . гідрокінезитерапія, реабілітаційна програма.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Змістовий модуль 3. Методи лікарсько-педагогічної оцінки впливу занять ЛФК на організм хворих

Лекція 5. Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК

Основні питання / ключові слова: Клінічні та інструментальні методи дослідження. Функціональні проби і тести. Лабораторні методи оцінки ефективності ЛФК

Практичне заняття 16. Клінічні, інструментальні, функціональні проби і тести, лабораторні методи оцінки ефективності ЛФК (2 год.).

Основні питання

1. Характеристика клінічних методів обстеження.
 2. Характеристика параклінічних методів обстеження.
- Ключові слова: обстеження, клінічні методи, параклінічні методи.

Рекомендована література

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Практичне заняття 17 – 18. Характеристика форм ЛПС (4 год.).

Основні питання:

1. Види контролю ефективності занять ЛФК.
2. Характеристика форм лікарсько-педагогічних спостережень.

Ключові слова: контроль ефективності, лікарсько-педагогічне спостереження.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
2. Лечебная физкультура: Справочник // Под ред. Епифанова В.А.- М.: Медицина, 1987.-528с.
3. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
4. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред.В.А.Епифанова, Г.Л.Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.

Змістовий модуль 4. Різні засоби фізичної терапії

Лекція 6. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування

Основні питання / ключові слова: Кліматичні курорти, бальнеологічні курорти, грязьові курорти, кліматобальнеологічні курорти. Курорт, клімат, режим, показання, протипоказання.

Практичне заняття 19. Іпотерапія як метод реабілітації (2 год).

Основні питання:

1. Іпотерапія - це реабілітаційна програма.
2. Механізми дії іпотерапії.
3. Лікувальна верхова їзда.
4. Показання, протипоказання.

Ключові слова: тварини, кінь, іпотерапія, лікувальна верхова їзда.

Рекомендована література:

1. Анцупова, И.И. Иппотерапия / И.И. Анцупова // Педиатрия для родителей. – 2006. – № 4.
2. Гурвич, П.Т. Центр лечения верховой ездой / П.Т. Гурвич // Коневодство и конный спорт. – 1997. – № 2 – С. 26–27с.

Практичне заняття 20. Дельфінотерапія - метод лікування та реабілітації (2 год).

Основні питання:

1. Дельфінотерапія - альтернативний, нетрадиційним методом психотерапії.
2. Дельфіни – унікальні тварини.
3. Плавання з дельфінами.
4. Показання, протипоказання.

Ключові слова: тварини, дельфін, плавання, психотерапія.

Рекомендована література:

1. Лысенко В.И., Загоруйченко И.В., Батозский Ю.К. Использование дельфинотерапии в реабилитации детей // Матер. VI Конгресса педиатров России «Неотложные состояния у детей». – Москва, 2000. – 177–178 с.
2. Чуприков, А.П., Василевская, Н. Ю., Келюшок, С. В. Дельфинотерапия – Dolphin Assisted Therapy. Нац. мед. акад. последипломного образования им. П. Л. Шупика; Одес. дельфинарий. – Одесса : Астропринт, 2008. – 40 с.

Практичне заняття 21. Рефлексотерапія – це метод лікування та реабілітації (2 год).

Основні питання:

1. Біологічно активні точки.
2. Фактори рефлексотерапевтичного впливу лікування.
3. Загальний принцип усіх методів рефлексотерапії – це рефлекторна дія.
4. Показання, протипоказання.

Ключові слова: акупунктурна, точковий масаж, голкорефлексотерапію, прогрівання, припікання біологічно-активних точок, електропунктура, лазеропунктура, магнітопунктура.

Рекомендована література:

1. Стояновский Д.Н. Частная рефлексотерапия. Справочник / Под ред. С.М. Зольникова. - Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1990. - 332с.
2. Самосюк И.З., Лысенюк В.П. Акупунктура. Энциклопедия. - Киев: Украинская энциклопедия им. Бажана М.П., Москва.: "АСТ - Пресс", 1994. - 543с.
3. Самосюк И.З., Лысенюк В.П., Лиманский Ю.П. Нетрадиционные методы диагностики и терапии. - Киев: Здоровье, 1994. - 240с.
4. Самосюк И.З., Лысенюк В.П., Лобода М.В. Лазеротерапия и лазеропунктура в клинической и курортной практике. - Киев: Здоров'я, 1997.-237с.

Практичне заняття 22. Інформаційно-хвильова терапія (2 год).**Основні питання:**

1. Що таке інформаційно-хвильова терапія.
2. Зони впливу інформаційно-хвильової терапії.
3. Апарати для інформаційно-хвильової терапії.

Ключові слова: інформаційно-хвильова терапія, зони, апарати.

Рекомендована література:

1. Інформаційно-хвильова терапія і нова медична парадигма. Матеріали конференції і семінарів / за ред.. М.Д. Колбуна. МНМЦІХТ «Біополіс» - Київ.. 2007.
2. Колбун Н.Д. Информационно-волновая терапия. Научнопрактическое руководство// Киев Укр. Энциклопедия. – 1993. – 304с.
3. Лиманский Ю. П., Колбун Н.Д. Теоретические основы информационно-энергетической медицины. Теория и практика информационно-волновой терапии. - Киев, 1996. – 19-29с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських									
Відвідування практичних занять	1	9	9	6	6	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті									
Робота на практичному занятті	10	9	90	6	60	3	30	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)									
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ									
Разом			137		97		64		75
Максимальна кількість балів : 373									
Розрахунок коефіцієнта : $373 / 60 = 6,22$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Загальні положення фізичної реабілітації (12 год.)		
1. Етапи, періоди, форми ЛФК. 2. Засоби лікувальної фізичної культури 3. Характеристика лікувальної дії фізичних чинників 4. Механізми лікувальної дії фізичних вправ та фізичних чинників	Поточний	10
Змістовий модуль 2. Основи методики занять лікувальної фізичної культури (4 год.)		

1. Організація занять лікувальної фізичної культури 2. Методика дозування фізичних вправ в ЛФК 3. Форми ЛФК	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Методи лікарсько-педагогічної оцінки впливу занять ЛФК на організм хворих (4 год.)		
1. Форми ЛПС 2. Клінічні та пара клінічні методи оцінки ефективності застосування засобів ЛФК	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Різні засоби фізичної терапії (6 год.)		
1. Анімалотерапія як засіб реабілітації 2. Рефлексотерапія як засіб реабілітації	Поточний	5
Всього: 26 годин		25

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно	6 – 9

<i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	16-20
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Дайте визначення поняття "реабілітація".
2. Що таке фізична реабілітація?
3. Перерахуйте принципи медичної і фізичної реабілітації, і охарактеризуйте їх.
4. Засоби медичної і фізичної реабілітації?
5. Які вимоги до складання реабілітаційних програм?
6. Розкрийте поняття "лікувальна фізична культура".
7. Які особливості методу ЛФК в порівнянні з іншими методами лікування?
8. Назвіть чотири механізми впливу фізичних вправ і дайте кожному характеристику.

9. Які існують засоби ЛФК?
10. Розкрийте зміст таких засобів ЛФК: гімнастичні вправи, спортивно-прикладні вправи, малорухомі і спортивні ігри, працетерапія, природні чинники природи, масаж.
11. Які існують форми ЛФК?
12. Розкрийте і дайте характеристику основній формі ЛФК - заняттю лікувальною гімнастикою.
13. Які існують періоди в ЛФК?
14. Дайте характеристику трьом періодам ЛФК.
15. Які існують способи дозування фізичного навантаження при лікувальному використанні фізичних вправ?
16. Дайте визначення понять "фізіотерапія" і "фізичні чинники".
17. Перерахуйте процедури водолікування та охарактеризуйте їх.
18. Розкрийте поняття "теплолікування" та "бальнеолікування".
19. Розкажіть про мануальну терапію.
20. Дайте характеристику лікувального масажу.
21. Методи лікувального масажу.
22. Які методичні особливості лікувального масажу?
23. Дайте уявлення про види лікувального масажу.
24. Розкажіть про сегментарно-рефлекторний масаж.
25. Розкрийте суть точкового масажу і його техніку.
26. Історія лікувального застосування фізичних вправ та масажу. Становлення реабілітації.
27. Характеристика засобів ЛФК
28. Форми занять лікувальної фізичної культури
29. Характеристика періодів призначення ЛФК при різних захворюваннях і травмах
30. Етапи реабілітації хворих і завдання реабілітації на цих етапах
31. Рухові режими для хворих у стаціонарі. Їх характеристика
32. Рухові режими для хворих у поліклініці та санаторіях. Їх характеристика
33. Реабілітаційний діагноз: принципи складання
34. Характеристика компетентностей фахівців з фізичної реабілітації
35. Характеристика медичних та реабілітаційних установ в Україні
36. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування.
37. Характеристика кабінету (зали) ЛФК
38. Загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК. Основні частини заняття ЛФ і їх характеристика
39. Способи проведення занять ЛФК та методичні принципи проведення занять ЛФК.
40. Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК.
41. Форми ЛПС.

42. Клінічні, інструментальні, функціональні проби і тести, лабораторні методи оцінки ефективності ЛФК.
43. Що таке іпотерапія.
44. Що таке дельфінотерапія.
45. Рефлексотерапія як метод реабілітації.
46. Особливості санаторно-курортного відновлення.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год.: лекції - 12 год., практ. заняття - 44 год., самостійна робота - 26 год., модульний контроль - 8 год., іспит.

ЗМ 1. Загальні положення фізичної реабілітації (137 балів)								
Модулі								
Лекції	1		2			3		
Теми лекцій	Основи фізичної реабілітації хворих та інвалідів		Основні засоби ЛФК			Сфера діяльності фахівця з фізичної реабілітації в Україні та в зарубіжних країнах		
Лекції, відвід. (бали)	1		1			1		
Практичні заняття	1	2	3	4 – 5 – 6	7	8	9	
Теми практичних занять	Характеристика періодів та етапів реабілітації при різних нозологіях		Рухові режими у стаціонарі, поліклініці та санаторії Їх характеристика		Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ		Характеристика засобів ЛФК	
Робота на практ. зан. + відвід. (бали)	10+1		10+1		10+1		30+3	
Самост. роб, (бали)							10	
Види пот. контр. (бали)							Мод. контр. робота №1 (25 балів)	
Підсум. контроль								

Модулі	ЗМ 2. Основи методики занять лікувальної фізичної культури (97 балів)				
Лекції	4				
Теми лекцій	Методика дозування фізичних вправ в ЛФК				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Практичні заняття	10	11	12	13	14 - 15
Теми практичних занять	Характеристика медичних та реабілітаційних установ в Україні. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування	Реабілітаційний діагноз: принципи складання	Характеристика кабінету (зали) ЛФК	Загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК. Основні частини заняття ЛГ і їх характеристика	Форми ЛФК. Способи проведення занять ЛФК та методичні принципи проведення занять ЛФК
Робота на практ. зан. + відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	20+2
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №2 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 3. Методи лікарсько-педагогічної оцінки впливу занять ЛФК на організм хворих (64 бали)		
Лекції	5		
Теми лекцій	Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття	16	17	18
Теми практичних занять	Клінічні, інструментальні, функціональні проби і тести, лабораторні методи оцінки ефективності ЛФК	Характеристика форм ЛПС	Характеристика форм ЛПС
Робота на практ. зан. + відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №3 (25 балів)		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 4. Різні засоби фізичної терапії (75 бали)			
Лекції	6			
Теми лекцій	Загальні поняття про санаторно-курортне лікування			
Лекції, відвід. (бали)	1			
Практичні заняття	19	20	21	22
Теми практичних занять	Іпотерапія як метод реабілітації	Дельфінотерапія – метод лікування та реабілітації	Рефлексотерапія – це метод лікування та реабілітації	Інформаційно-хвильова терапія
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №4 (25 балів)			
Підсум. контроль	Іспит			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Белікова Н. О. Основи фізичної реабілітації в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущенко. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
2. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник. – К.: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
4. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / За заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234с.
5. Порада А. М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник / А. М. Порада, О. В. Порада. – К.: Медицина, 2011. – 295 с.
6. Шаповалова В. А. Спортивна медицина і фізична реабілітація: Навч. посібник / В. А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Хаттагарова та ін.. – К.: Медицина, 2008. – 248 с.

Додаткова:

1. Анцупова, И.И. Иппотерапия / И.И. Анцупова // Педиатрия для родителей. – 2006. – № 4.
2. Бирюков А.А. Лечебный массаж. - К.: Олимпийская литература, 1995.-200с.
3. Гурвич, П.Т. Центр лечения верховой ездой / П.Т. Гурвич // Коневодство и конный спорт. – 1997. – № 2 – С. 26–27с.
4. Зотов В.П. Восстановление работоспособности в спорте.-К.: Здоровья, 1990.-200с.
5. Исаев Ю.А. Нетрадиционные методы лечения остеохондроза позвоночника.- К.: СКФ, 1996. - 312с.
6. Колбун Н.Д. Информационно-волновая терапия. Научнопрактическое руководство// Киев Укр. Энциклопедия. – 1993. – 304с.
7. Лечебная физическая культура: Учебник для институтов физкультуры //Под ред. С.Н.Попова.-М.: Физкультура и спорт, 1988.-272с.
8. Лечебная физкультура и врачебный контроль //Под ред. В.А. Елифанова, Г.Л. Апанасенко .-М.: Медицина, 1990.
9. Лиманский Ю. П., Колбун Н.Д. Теоретические основы информационно-энергетической медицины. Теория и практика информационноволновой терапии. - Киев, 1996. – 19-29с.
10. Лысенко В.И., Загоруйченко И.В., Батозский Ю.К. Использование дельфинотерапии в реабилитации детей // Матер. VI Конгресса педиатров России «Неотложные состояния у детей». – Москва, 2000. – 177–178 с

11. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник / За заг. ред.. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402с.
12. Стояновский Д.Н. Частная рефлексотерапия. Справочник / Под ред. С.М. Зольникова. - Кишинев: Картя Молдовеняскэ, 1990. - 332с.
13. Самосюк И.З., Лысенюк В.П. Акупунктура. Энциклопедия. - Киев: Украинская энциклопедия им. Бажана М.П., Москва.: "АСТ - Пресс", 1994. - 543с.
14. Самосюк И.З., Лысенюк В.П., Лиманский Ю.П. Нетрадиционные методы диагностики и терапии. - Киев: Здоровье, 1994. - 240с.
15. Самосюк И.З., Лысенюк В.П., Лобода М.В. Лазеротерапия и лазеропунктура в клинической и курортной практике. - Киев: Здоров'я, 1997.-237с.
16. Чуприков, А.П., Василевская, Н. Ю., Келюшок, С. В. Дельфинотерапия – Dolphin Assisted Therapy. Нац. мед. акад. последипломного образования им. П. Л. Шупика; Одес. дельфинарий. – Одесса : Астропринт, 2008. – 40 с.